

## MOTIVAČNÝ LIST

### KONCEPCIA RIADENIA A SPRÁVY SÚDU

Hlavným motívom mojej prihlášky do výberového konania na funkciu predsedu Krajského súdu v Bratislave je prevziať aj osobnú zodpovednosť za ďalší vývoj súdnictva na Slovensku v rámci výkonu kompetencií predsedu súdu.

Na Krajskom súde v Bratislave vykonávam funkciu sudcu takmer 20 rokov, z toho 10 rokov som vykonávala funkciu predsedníčky sudcovskej rady a súčasne aj predsedníčky Kolégia predsedov sudcovských rád pri Krajskom súde v Bratislave po vytvorení tohto orgánu sudcovskej samosprávy. Situáciu a problémy výkonu súdnictva v obvode bratislavského kraja tak dostatočne poznám.

V širšom kontexte považujem za podstatné nájsť spôsob ako zmeniť súčasný obraz a dôveryhodnosť slovenskej justície, ktorej neverí viac ako 70 % občanov a verejnosť je neustále konfrontovaná s mnohými javmi, ktoré nepripustným spôsobom spochybňujú nestrannosť a zákonnosť našej rozhodovacej činnosti. Tento negatívny obraz je pritom na úkor mnohých čestných sudcov, ktorí si právom zaslúžia uznanie a rešpekt spoločnosti. Ako členka a neskôr predsedníčka Bratislavskej sekcie Združenia sudcov Slovenska (ďalej ZSS) som sa v rokoch 1993 až 2009 podieľala na presadení prijatia kľúčových zákonov, ktoré inštitucionálne výrazne posilnili nezávislosť súdnictva, najmä vytvorením Súdnej rady SR, orgánov sudcovskej samosprávy a aj materiálneho zabezpečenia sudcov na úroveň ostatných ústavných činiteľov. Dnes sme svedkami toho, že Súdna rada SR sa stala hlavnou brzdou reformného vývoja slovenského súdnictva a je dostatok dôvodov na záver, že presadzuje úzke osobné záujmy časti sudcov a súdnych funkcionárov. Keď ZSS k tomu nedokázalo zaujať principiálny postoj, ani poskytnúť ochranu šikanózne disciplinárne stíhaným sudcom, v roku 2009 som spolu s ďalšími aktívnymi členmi zo ZSS vystúpila. Pomery v súdnictve nás súčasne motivovali založiť novú sudcovskú iniciatívu „Za otvorenú justíciu“, ktorá začala verejne hovoriť o dianí v súdnictve a súčasne predložila návrhy na riešenie problémov. Považujeme za nevyhnutné predovšetkým zmeniť pravidlá prijímania nových sudcov do systému, ich funkčného postupu, disciplinárneho postihu sudcov, stransparentniť a otvoriť verejnej kontrole rozhodovanie o všetkých personálnych otázkach a prijať v sudcovskom zbore záväzné etické pravidlá.

Mojou prioritou vo funkcii predsedu súdu je napĺňanie hlavného cieľa: **posilniť zodpovednosť sudcov za spôsob výkonu súdnej moci, jej dôveryhodnosť a morálny kredit v spoločnosti.**

Koncepciu riadenia súdu by som zamerala na nasledovné oblasti:

1. personálna a výkon súdnictva
2. ekonomická a zamestnanci súdu

### 1. Personálna oblasť a výkon súdnictva:

- **nerovnomerná zaťaženosť sudcov:** je dlhodobým problémom, ktorý významne ovplyvňuje prieťahy v súdnom konaní a efektivitu práce sudcov aj súdov. Novoprijatá vyhláška MS SR č. 149/2011 Z.z. o pravidlách určovania počtu voľných miest sudcov položila základ objektívneho zistenia skutočnej zaťažnosti jednotlivých súdov nielen podľa nového nápadu vecí na súd, ale aj podľa nevybavených zostatkov. Pri aplikácii vyhlášky a po zohľadnení špecifik obťažnosti vybavovanej agendy na jednotlivých súdoch v kraji (najmä OS Bratislava I a Bratislava V) a dĺžky konania v neskončených reštančných veciach, by som presadzovala takú obsadenosť okresných súdov, ktorá by odstránila súčasný nepomer zaťaženia sudcov a podstatne zrýchlila vybavenie reštančných vecí vo všetkých agendách. Na prechodné obdobie považujem za účinný prostriedok aj lepšie využitie ustanovenia § 12 zák. č. 385/2000 Z.z. (ďalej zákon o sudcoch) o možnosti dočasného pridelenia niektorých sudcov z menej zaťažených okresných súdov na personálne poddimenzované súdy,
- V podmienkach práce krajského súdu považujem za nesprávny doterajší spôsob riadenia vo vzťahu k obsadenosti kolégií a v niektorých prípadoch aj úplného popretia špecializácie sudcov. Ako príklad uvediem zmenu rozvrhu práce v roku 2008, kedy výlučne na základe kritéria počtu novonapadnutých vecí do obchodného a občianskoprávneho kolégia, bolo z obchodného kolégia preložených na občianskoprávne kolégium naraz 7 sudcov. Výsledkom je, že na obchodnom kolégiu sa doposiaľ nepodarilo vybaviť veľký balík dlhoročných reštančných vecí, najmä v prvostupňovej obchodnej a incidenčnej agende, v dôsledku čoho zostáva nevybavené aj veľké množstvo konkurzných vecí (zostatky viac ako 500 vecí na jeden senát). Navyše jeden sudca obchodného kolégia vybavuje viac ako 5 druhov súdnych agend. V súvislosti so špecializáciou sudcov vznikol stav, že špecifickú agendu napr. zmenkovú, museli po preložení sudcovi na obchodnom kolégiu vybavovať sudcovia, ktorí s ňou nemali žiadne skúsenosti, a preložený sudca zas vybavovať občianskoprávnu agendu, ktorú taktiež neovládal. Ako predseda súdu prehodnotím zaťaženosť sudcov na kolégiách, a podľa možností pri rešpektovaní vôle sudcov pracovať v konkrétnych agendách a v senátoch zložených na základe ich dohody, sa zasadím o vytvorenie optimálneho a efektívneho rozvrhu práce,
- **odbornosť a morálny kredit sudcov:** sudca by mal byť vyváženou osobnosťou, ktorá spĺňa nielen potrebné odborné kritériá na výkon funkcie, ale je aj morálnou zárukou výkonu spravodlivosti pre občanov. Ako predseda súdu by som sledovala, či sudcovia majú skutočne vytvorené podmienky pre svoj ďalší odborný rast, čo je ich povinnosťou v zmysle §27 ods. 7 zákona o sudcoch, teda, či pre nadmernú zaťaženosť z objektívnych dôvodov si túto povinnosť aj môžu plniť. Podľa výsledku by som prijala opatrenia na garantovanie

rovnakých možností všetkým sudcom pravidelne sa vzdelávať. Súčasne by som sledovala, či sudcovia povinnosť prehĺbovať si svoje vedomosti aj skutočne plnia. Úroveň rozhodovacej činnosti by som zisťovala pravidelnou účasťou na niektorých súdnych pojednávaniach, vyhodnocovaním súdnej štatistiky o počte a dôvodoch zrušených alebo zmenených súdnych rozhodnutí, a sledovaním úrovne zverejnených súdnych rozhodnutí na internete. Efektivitu práce by som skúmala na základe výkonov sudcov v porovnateľných agendách a zisťovaním príčin podpriemerných výkonov u konkrétnych sudcov. Za dôležité v tejto súvislosti považujem aj plnenie povinností predsedu súdu vyvodzovať disciplinárnu zodpovednosť voči sudcom za nepreukázanie požadovaných výsledkov podľa zásad hodnotenia sudcov na základe hodnotenia práce sudcu podľa novoprijatého ustanovenia § 116 ods. 1 písm. c) zákona o sudcoch,

- Predovšetkým komunikáciou so sudcami by som presadzovala nevyhnutnosť prijatia Etického kódexu sudcov a súdnych funkcionárov, a zriadenia Etickej komisie, ktorá by dohliadala nad jeho dodržiavaním (napr. podľa kanadského modelu súdnictva).
- Za dôležitú považujem aj osobnú komunikáciu s občanmi, prostredníctvom vyhradenia jedného dňa v týždni pre verejnosť, a dôraz na včasné vybavovanie ich podnetov a sťažností.

## **2. Ekonomická oblasť a zamestnanci súdu:**

- V ekonomickej oblasti riadenia súdu považujem za nevyhnutné nájsť čo najefektívnejšie spôsoby využitia pridelených rozpočtových prostriedkov. V rámci úsporných opatrení stanoviť poradie nevyhnutných priorít v spolupráci s predsedami okresných súdov v kraji a riaditeľmi správ súdov, a prihliadať pritom aj na stanoviská sudcovských rád a kolégia predsedov sudcovských rád. V bratislavskom kraji sudcovia a súdna administratíva pociťujú najmä zastaranosť výpočtovej techniky a nevyhnutnosť niektorých kapitálových výdavkov spojených s opravou a obnovou budov,
- počty súdnych zamestnancov sú v súčasnosti presne limitované vyhláškou MS SR č. 150/2011 Z.z. o obsadzovaní štátnozamestnaneckých miest. V riadení súdu je tak priestor hlavne na efektívnosť prerozdelenia práce a dohľad nad jej kvalitou,
- vážnym a citlivým problémom súdnictva je súdna administratíva, poskytujúca veľmi dôležitý administratívny servis sudcom, ktorý v mnohom ovplyvňuje hlavne rýchlosť súdnych konaní. Finančné ohodnotenie týchto zamestnancov dostatočne nereflektuje na požadované nároky ich pracovného zaradenia a výsledkom je ich vysoká fluktuácia alebo nízka úroveň ich odborného vzdelania a zručností. V rámci týchto podmienok považujem za nevyhnutné prideliť už osvedčeným a skúseným zamestnancom zodpovedajúce pracovné zaradenie a zabezpečiť maximálne možnú stimuláciu na stabilizáciu kvalitných pracovných síl,
- Dôležitý odborný potenciál je aj v obsadenosti a využití funkcií vyšších súdnych úradníkov (VSÚ). Ak by sa naplnili predpokladané stavy a každý senát, resp. samosudca by skutočne mal prideleného jedného VSÚ, došlo by k výraznému

odbremeneniu sudcov od vybavovania procesných úkonov, ktoré priamo nesúvisia s meritórnym rozhodovaním. Preto považujem za efektívne zaradenie VSU predovšetkým do konkrétnych súdnych oddelení, na úkor ich využívania v iných agendách súvisiacich so správou a riadením súdov, a v obvode Krajského súdu Bratislava aj v súvislosti s ich zaraďovaním do práce v Justičnej pokladnici.

V Bratislave 23. júna 2011

JUDr. Katarína Javorčíková

